

संघीय संसद
राष्ट्रिय सभा
राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समिति

बैठक संख्या: १८६
मिति २०८०/०३/३१
समय: दिनको १:०० बजे
प्रारम्भ: दिनको १:१० बजे
अन्त्य: दिनको ३:३० बजे

छलफल तथा निर्णय :-

१. उत्तर- दक्षिण लोकमार्ग (कर्णाली करिडोर)

- हुम्लाको सदरमुकाम सिमीकोटसम्म वि.सं. २०८० चैत मसान्तभित्र राष्ट्रिय सडक सञ्जाल जोड्ने गरी निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने ।
- सडक निर्माण कार्यमा संलग्न कामदारको पारिश्रमिक/ज्याला भुक्तानी गर्दा बैंकबाट गरिने गरिएको र रकम झिक्न सदरमुकामसम्म पुग्न सडकको अभाव भएकाले दुई दिन लाग्ने अवस्था देखिएकोले हुम्लाको सिमीकोटसम्म सडक सञ्जाल नजोडिने अवधिसम्म सम्बन्धित सरोकार निकायहरूसँग समन्वय गरी उनीहरूको पारिश्रमिक/ज्याला नगदमै भुक्तानी गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- जोखिमयुक्त स्थानमा सडक ट्रयाक खोल्ने कार्यमा संलग्न नेपाली सेनाका सकलदर्जालाई मनोवल उच्च राख्न जोखिम भत्ता उपलब्ध गराउने ।

(२) **राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण कार्यक्रम**

- कर्मचारीको दरबन्दी कम भएको कारण आयोजना संचालनमा कठिनाई भएको भन्ने गुनासो आएकोले आवश्यकताका आधारमा सम्बन्धित क्षेत्रका दक्ष कर्मचारीको व्यवस्था मिलाउने र प्रभावकारी रूपमा कार्य संचालन गर्ने ।

(३) **हुलाकी राजमार्ग**

- राजमार्गको ठाउँ ठाउँमा रहेका पुराना पुलहरू राजमार्गको चौडाईभन्दा साँघुरा भएकाले राजमार्गको मापदण्ड वमोजिम नै साविकका पुलहरूको चौडाई बढाउने ।
- विद्युतीय पोल, खानेपानीको पाईप, ढल व्यवस्थापनमा सरोकारवाला निकाय तथा अन्तर मन्त्रालय समन्वय कायम गरी एकिकृत रूपमा कार्य सञ्चालन गर्ने,

(४) रेल्वे तथा मेट्रो विकास आयोजना (पूर्व पश्चिम विद्युतीय रेलमार्ग आयोजना)

(क) रेल्वे तथा मेट्रो विकास आयोजना (झापा-मोरङ्ग खण्ड)

- रिक्त दरवन्दी समयमै पदपूर्ती नहुँदा आयोजनाको काममा समस्या आएको भन्ने जानकारी प्राप्त हुन आएकोले त्यस्ता रिक्त दरवन्दीमा तत्काल पदपूर्ति गर्ने,
- आयोजनाबाट प्रभावित स्थानीय जनताका घर तथा जग्गाहरूको समय सापेक्ष मूल्यांकन गरी उचित मुआब्जा उपलब्ध गराउने,
- स्वीकृत वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन प्रतिवेदनलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने,
- आयोजनाका लागि आवश्यक जग्गा रोक्का गर्दा कतिपय जग्गाधनीहरूको ठूलो कित्ता नै रोक्का भएको र बाँकी जग्गा उपरको भोगचलन गर्न नपाएको हुँदा त्यस्ता ठूला ठूला कित्ता हुने जग्गाधनीको लगत संकलन गरी कित्ताकाट गरेर आयोजनाका लागि आवश्यक जग्गाको मुआब्जा दिई रोक्का गर्ने र बाँकी जग्गा फुकुवा गर्ने साथै लामो समयसम्म जग्गा रोक्का गरी मुआब्जाको कार्य ढिला हुने समस्यालाई तत्काल समाधान गर्ने।

(ख) रेल्वे तथा मेट्रो विकास आयोजना महोत्तरी (सर्लाही- रौतहट खण्ड)

- हाल जयनगर- जनकपुर- कुर्था- भंगाहासम्म सञ्चालित रेल सेवालाई भंगाहा- बर्दिवाससम्मको बाँकी १७.२ किलोमिटर र बर्दिवास- चोचा (रौतहट)सम्मको ७० किलोमिटर रेल सञ्चालन गर्न शीघ्रताका साथ कार्य गर्ने ।

(५) काठमाण्डौ-तराई / मधेश द्रुतमार्ग आयोजना

- काठमाण्डौ-तराई/मधेश द्रुतमार्ग सडक आयोजना अन्तर्गत निर्माणाधीन प्याकेज नं. ५ अन्तर्गतको निजगढ खण्डमा आवश्यक पर्ने नदिजन्य सामग्री लालखोला तथा बकैया खोलाबाट ल्याउन उपयुक्त हुने देखिएकोले आयोजनाको काममा समस्या आउन नदिने गरी सम्बन्धित स्थानीय निकायसँग समन्वय गर्ने,
 - आयोजना खण्डमा पर्ने चन्द्रामभिरमा Slope cutting गरि बाटो निर्माण गर्दा बाटोभन्दा माथि रहेको मानविय बस्तीमा क्षतिपुग्न सक्ने, कटिङ्ग गरिएको भागमा बारम्बार पहिरो जानसक्ने देखिएकोले उक्त स्थानमा सुरुङ्ग मार्ग निर्माण गर्दा लागत कम हुनुका साथै दिगो हुने देखिएकोले यस सम्बन्धमा तत्काल आवश्यक निर्णय लिने,
 - आयोजना खण्डमा पर्ने रामचन्द्रभिरको भू-बनोट अनुसार Slope cutting गरि बाटो निर्माण गर्दा पहिरो नियन्त्रण तथा बागमती नदी नियन्त्रण समेत जटिल हुने भएकोले रामचन्द्रभिरको रेखाङ्कन परिवर्तन गरी बागमती नदीको पूर्वी किनारामा रहेको ललितपुर जिल्लाको सेतोभिर ईलाकामा Tunnel निर्माण गर्दा खर्चमा कटौती, वातावरणीय क्षति न्युन, मानवीय वस्तीमा हुनसक्ने क्षति न्युन भई सडक दुरी छोटिने र दिगो समेत हुने देखिएकोले सो भागमा सुरुङ्ग निर्माण सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय लिने,
 - खोकना क्षेत्रमा स्थानीयको अवरोधका कारण उक्त क्षेत्रमा सडक निर्माण कार्यले गति पाउन नसकेको हुँदा आयोजनाको काम नै प्रभावित भइरहेकोले सरोकारवाला तथा स्थानीय सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्य गरी तत्काल समस्या समाधान गर्ने,

(६) सुनकोशी मरिन बहुउद्देश्यीय आयोजना

- यस आयोजनाको सुरुङ्ग खन्न चीनबाट ल्याइएको Tunnel Boring Machine-TBM ले छिटो सुरुङ्ग खन्ने, एकसाथ तीनवटा कार्य गर्ने र यस आयोजनाको सुरुङ्ग खन्ने कार्य समाप्त भएपश्चात् यस्तै प्रकृतिका अन्य काममा प्रयोग गर्न सके काममा छिटो हुनुका साथै पुनः विदेशबाट मेसिन ल्याउन खर्च र समयका दृष्टिले समेत किफायती हुने देखिएकोले यस सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय लिने ,
- आयोजनाको पावर हाउस निर्माण, प्रसारण लाइन निर्माण र मरिन खोला तटवन्ध सम्बन्धी कार्य लगायतका आयोजनासँग सम्बन्धित सबै कार्यहरूलाई सँगसँगै अगाडि बढाउने ।

(७) मेलम्ची खानेपानी आयोजना

- हेडवर्क्स निर्माणस्थलसम्मको पहुँच मार्ग र पुलहरूको निर्माण अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँगको सहयोग र समन्वयमा यथाशीघ्र सम्पन्न गर्ने,
- Yangri-larke Diversion को निर्माण कार्य यथाशीघ्र सम्पन्न गर्न आवश्यक प्रबन्ध गर्ने ,
- काठमाण्डौंमा बाह्रै महिना पानी उपलब्धताको सुनिश्चिता गर्ने,
- मेलम्ची खानेपानी आयोजना क्षेत्रका स्थानीय जनताको उचित गुनासो र मागको समयमै सम्बोधन गर्ने व्यवस्था गर्न ।

मिति २०७९/०९/०६ गते राष्ट्रिय सुरक्षा ,मानव अधिकार तथा अन्तराष्ट्रिय सम्बन्ध अध्ययन उपसमिति, समन्यायीक विकास एवं राष्ट्रिय सम्पदा अध्ययन उपसमिति, राज्यको तहगत संरचनाको विकासमा समन्वय तथा संवैधानिक आयोग सम्बन्धी विषय अध्ययन उपसमितिको कार्यवधि २०८० साल असार मसान्तसम्म रहेकोमा उक्त उपसमितिहरूको कार्यहरू सम्पन्न भईसकेको अवस्था नरहेकोले उपसमितिका संयोजकहरूले माग गर्नुभए बमोजिमको थप ३ महिना सो तीन वटै उपसमितिहरूको कार्यावधि आगामी २०८० साल असोज मसान्तसम्मको लागि थप गर्ने निर्णय भयो ।

समितिको आगामी बैठक अर्को सूचना भएपछि बस्ने गरि आजको बैठक अन्त्य भयो ।

(सीता काफ्ले वाग्ले)
समिति सचिव

(दिल कुमारी रावल थापा (पार्वती))
सभापति